

Obsah

Předmluva	ix
Ediční poznámka	xxiii
Bohuslav Balbín: <i>Manuel des humanités</i>	xxix

Bohuslai Balbini Verisimilia humaniorum disciplinarum / Bohuslav Balbín: Rukověť humanitních disciplín

Prooemium	6
Předmluva	7
Epistula dedicatoria	16
Dedikační list	17
Ad lectorem	22
Čtenáři	23
CAPUT I. Fundamentum <i>Verisimilium nostrorum</i>	24
Základ našich <i>Verisimilií</i>	25
CAPUT II. De epistolis	34
O listech	35
CAPUT III. De Latinitate quid mihi verisimillimum videatur	48
O latině: co zdá se mi nejpodobnějším pravdě	49
§ 1. Divisio Latinitatis	48
Rozdělení latiny	49
§ 2. Documenta ad Latinitatem purissimam comparandam et quid in ea re verisimile existimem	66
Prameny pro osvojení latiny a co v té věci pokládám za pravdě- podobné	67
CAPUT IV. De grammatica ejusque partibus	80
O gramatice a jejích částech	81
§ 1. De litteris formandis, legendis et interpungendis	84
O psaní, čtení a členění textu	85
§ 2. De accentibus quid sentiam et de divisione in scribendo	94
Co soudím o přízvucích a o rozdělování slov	95
§ 3. De quantitate	98
O kvantitě	99
§ 4. De vitijs pronunciationis	120
O chybách ve výslovnosti	121
§ 5. De orthographia	130
O pravopisu	131
§ 6. De reliquis, quae grammaticum scire oportet	160
O ostatním, co má gramatik znát	161
CAPUT V. De poësi et ejus partibus quid sentiam	170
Co soudím o poezii a jejích částech	171

Pars prima. De praeceptis universalibus poëseos	174
O obecných básnických předpisech	175
§ 1. Quantitas, phrasis et poetica Latinitas	174
Kvantita, obrazy a básnická latina	175
§ 2. Historia et fabulae	198
Historie a mytologie	199
§ 3. Astronomiae et geographiae cognitio	206
Znalost astronomie a geografie	207
§ 4. Imagines poëticae	220
Básnické obrazy	221
§ 5. De poëtica fictione	226
O básnické fikci	229
§ 6. De argumento vero seu historico poëtica tractando et unde fingendi ac inventionis poëticae ratio peti possit	232
O tom, jak se má básnický zpracovávat látka pravdivá čili historická, a odkud lze čerpat způsoby básnické fikce a invence	233
Pars secunda. Praecepta poëseos particularia, ubi et de carminum generi- bus et de poësi epica, lyrica et epigrammatica	238
Zvláštní předpisy pro poezii, kde se hovoří také o básnických družích a o poezii epické, lyrické a epigramatické	239
§ 1. De poëmate quid sentiam	238
Co soudím o epice	239
§ 2. De varijs carminum argumentis et generibus: genethliacis et epitha- lamijs etc., ubi etiam de <i>Silvis</i> . Item quos pedes jambus aliaque ge- nera carminum requirant	260
O různých látkách a družích básní: k narozeninám, svatbě atd. Zde i o <i>Silvách</i> . Rovněž o tom, jakého metra žádají si jambické a jiné básně	261
§ 3. De eclogis seu idyllijs et satyris	290
O eklogách čili idylách a o satirách	291
§ 4. Elegiaca poësis	296
Básně elegické	297
§ 5. De lyrica poësi quid sentiam	308
Co soudím o lyrické poezii	309
§ 6. De epigrammatis quid sentiam	310
Co soudím o epigramech	311
§ 7. De argutis quorundam poëtarum sententijs ac primum defensio eo- rundem contra criticos	344
O důvtipných výrocích některých básníků a především jejich obrana proti kritikům	345
§ 8. De quibusdam audacter et licenter dictis veterum poëtarum	398
O některých odvážných a volných výrocích starých básníků	399
CAPUT VI. De epitaphijs, inscriptionibus et elogijs	424
O epitafech, nápisech a elogiích	425
CAPUT VII. De emblemate et symbolis	438
O emblému a symbolech	439
§ 1. De emblemate	438
O emblému	439
§ 2. De symbolis	446
O symbolech	447

CAPUT VIII. De comica et tragica poësi deque declamationibus	456
O veršovaných komediích, tragédiích a o deklamacích	457
§ 1. Quid ante omnia scire oporteat eum, qui comoediam scripturus est Co má především vědět ten, kdo hodlá psát komedii	458
§ 2. De compositione dramatis, ubi virtutes et vitia quaedam recensentur O skládání dramatu; při tom se posuzují některé jeho přednosti a vady	462
§ 3. Auxilia quaedam et ornamenta dramatum	468
Pomůcky a ozdoby dramatu	469
§ 4. Declamationes	474
Deklamace	475
CAPUT IX. De historia quid sentiam	492
Co soudím o dějepisectví	493
CAPUT X. De rhetorica totoque rhetorices artificio	502
O rétorice a celé řečnické technice	503
CAPUT XI. Quid in rhetorica ecclesiastica tenendum et quae verisimiliter sacri oratoris sint partes	514
Čeho se držet v duchovním řečnictví a jaké jsou pravděpodobné úkoly duchovního řečníka	515
§ 1. De indicibus concionatorijs	514
O kazatelských indexech	515
§ 2. Quatenus methodus et dispositio in concionibus sacris tenenda	528
Jaké metody a jakého rozvržení je třeba se držet v duchovních kázá- ních	529
§ 3. Modus sacras sententias deducendi	534
Způsob, jak rozvádět duchovní sentence	535
§ 4. De exordio caeterisque partibus	538
O úvodu a ostatních částech	539
CAPUT XII. Modus repetendi litteras humaniores	542
Jak opakovat humanitní vědy	543
§ 1. Quis ordo tenendus humaniores litteras ab ipsis initijs repetenti	542
Jaký má zachovat sled, kdo opakuje humanitní vědy od samých po- čátků	543
§ 2. Rhetoricae exercitationes	548
Řečnická cvičení	549
§ 3. Graecae linguae studium	556
Studium řečtiny	557
§ 4. Libri humaniorum litterarum repetitioni privatae servientes	568
Knihy sloužící k individuálnímu opakování humanitních věd	569
CAPUT XIII. Viginti documenta, quae faciunt ad studia litterarum foelici- ter tractanda et ad comparandam eloquentiam, ad extremum ex Petro Truel- lio adfertur methodus utiliter jucundeque studendi. Hoc caput est summa quaedam omnium ante dictorum	584
Dvacet poučení, které přispívají k úspěšnému průběhu humanitních stu- dií a k osvojení výmluvnosti. Na konec se podává výtah z metody Petra Truella, jak užitečně a příjemně studovat. Tato kapitola je jakýmsi sou- hrnem všeho svrchu řečeného	585
Conspectus siglorum et notarum	621
<i>Notae ad Verisimilia humaniorum disciplinarum</i>	622

Bibliografie k Balbínovým <i>Verisimiliím</i>	623
Bohuslav Balbín (1621-1688), T. J. Výběrová bibliografie	639
Slovníček humanistických a barokních autorů	640
Specializovaná bibliografie	662
Bibliografie moderní sekundární literatury	662
Výběrová bibliografie k Bohuslavu Balbínovi	667
Obrazová příloha	668
Index nominum	678
Index titulorum	687
Index rerum	692